

Tutkintona Jyväskylä, kausi 2 jakso 3: Elinikäinen oppiminen

Sakke: Tutkintona Jyväskylä. Ikuiset Henkiset opiskelijat, Aapeli ja Sakke, tutustuvat Jyväskylän opiskelijan ja vastavalmistuneen näkökulmasta.

Aapeli: Pitkä oppimäärä Jyväskylästä tuo kaupungin palvelut, henkilöt ja tarinat kuulokkeisiin ytimekkäästi.

Sakke: Kuuntele ja tiedät mitä Jyväskylässä voi tehdä opiskelijabileiden ulkopuolella tai tutkinto kädessä.

Sakke: Tervetuloa Tutkintona Jyväskylän jaksoon, jonka teemana on elinikäinen oppiminen. Täällä ikuinen henkinen opiskelija Sakke, studiossa tuttuun tapaan toinen ikuinen henkinen opiskelija Aapeli Tourunen.

Aapeli: Tervehdys, tervehdys.

Sakke: Ja tänään vieraana meillä on sivistyksen toimialajohtaja Eino Leisimo, tervetuloa.

Eino: Kiitos kiitos.

Sakke: No, otetaanpa tähän heti alkuun helpot pois ja kun tänään puhutaan elinikäisestä oppimisesta, niin mitä oot Eino oppinu viime aikoina?

Eino: Kyllä se tota oli sellanen, että varastoa siivotessa löytyi sellanen vihkonen, johon oli kirjoitettu autojen rekisterinumeroita. Sillon kun lapset oli pieniä tossa parikymmentä vuotta sitten ja siinä oli tietty logiikka siinä vihkossa ja enhän minä sitä ymmärtänyt, että mitä se tarkoittaa. Mulla meni vuorokausi siihen sitten autolla ajellessa kotiin, niin yhtäkkiä tuli sellanen Heureka ja välähdys, että ai sehän se logiikka olikin, et miks ne oli laitettu järjestykseen sinne. Se oli semmonen oppimiskokemus, että ikään kuin viiveellä tajusin, jos sitä nyt voi oppimisena pitää, mutta tota... Noh, joka päivä oppii jotain, kun seuraa aikaansa ja lukee ja koittaa miettiä tätä maailmaa ja elämää.

Aapeli: Ehdottomasti tuota voi pitää oppimisena, aivan mainiota. Autojen rekisteritunnuksia, arkistoituna vielä oikeassa järjestyksessä, sehän on mahtava tapa aloittaa tämä jakso. Jatketaan hyvin vaikealla kysymyksellä, meillä on tällainen nopea sana-assosiaatiopeli tähän heti alkuun, et saadaa vauhtia koneeseen eli minä tästä sanon yhden sanan elinikäiseen oppimiseen liittyen ja sitten sinä kerrot ensimmäisen asian mitä siihen liittyen tulee mieleen ja näitä on yhteensä kuusi. Vuorotellen näitä Saken kanssa kyseellään. Oletko valmis?

Eino: Kyllä .

Aapeli: Noniin. Kansalaisopisto?

Eino: Vapaa sivistystyö.

Sakke: Avoin yliopisto?

Eino: Hieno mahdollisuus monelle kansalaiselle

Aapeli: Avoin ammattikorkeakoulu?

Eino: Kehittyvä toiminto meidän yhtiössä.

Sakke: Syksyyn sopiva... kesäyliopisto?

Eino: Täydentää hyvin vapaan sivistystyön kenttää. Koko Keski-Suomen alueella, olen hallituksessa.

Aapeli: Keski-Suomen ylpeys eli EduFutura?

Eino: Ainutlaatuinen kokonaisuus, jossa kolme isoa koulutustoimijaa on lyönyt hynttyyt yhteen ja sitä kautta edistää koulutusta opiskelijoiden parhaaksi.

Sakke: Ja täältä sokerina pohjalla, verkkokurssit?

Eino: Tätä päivää ja tulevaisuutta, opiskelu ei ole enää niin ajasta ja paikasta riippuvaista.

Sakke: Olipa mainioita vastauksia. Tästä nyt aasikin pääsee kävelemään tämän seuraavan sillan yli, eli oppiminen ja tämä nykypäivä on tosiaan aika monipuolista ja sitä tapahtuu muun muassa rekisterikilpien otteita tutkailemalla, niin minkä takia täytyy sun mielestä Eino oppia nykyään? Kun puhutaan ylipäätään elinikäisestä oppimisesta, niin miks se on tärkeitä? Tämmöinen perustavanlaatuinen kysymys.

Eino: No jos lähetään vähän syvemmältä niin, lähetään vaikka tiedon määrästä ja tiedon puolittumisesta ja siitä, että maailma on niin muuttunut. Ennen asiat oli enemmän staattisia ja opittiin vähän vakioituja asioita ja nyt tänä päivänä ja tulevaisuudessa yhä enemmän pitää olla niitä oppimisen kykyjä ja kykyä käsitellä tietoa ja analysoida ja sulkee pois. Niin se on elinehto, koska kehitys eri puolilla niin Suomea kuin maailmaa on sellasessa vauhdissa, että vain oppimalla ja jalostamalla ja luomalla, tapahtuu jotakin uutta.

Sakke: Se oli kyllä ehkä paras tiivistys vähään aikaan, mitä oon kuullut ja nimenomaan monihan yliopistossakin puhuu tai ammattikorkeassa nimenomaan siitä, että täytyy pysyä tässä maailman kehityksessä mukana. Niin ainakin itte oon huomannu, päivittäin vaikka on juuri valmistunut, niin huomaan että on tämmösiä uusia asioita, joita täytyis oppia. Vai onko Aapeli nyt aivan valmis opiskelija, vaikka onkin tämmöinen henkinen opiskelija?

Aapeli: No ei varmasti olla. Tossa aika hyvin tossa sana-assosiaatiopelissä mun mielestä tuli esiteltyä erilaiset mahdollisuudet missä täällä vaikka Jyväskylässäkin pystyy myös sen tutkinnon saamisen jälkeen sitä omaa osaamistaan päivittämään, että hyvin tuli esiteltyä kaikki erilaiset mahdollisuudet siinä.

Aapeli: Mutta niin itse asiassa aika hyvänä taas aasin siltana päästään tästä eteenpäin. Eli nyt te kaikki kuulijat myös siellä korvat höröllä, kun suoritate tämmöstä tavallaan strukturoitua

tutkintoa, mihin kuuluu tietyt yhdessä sovitut palikat ja sitten myös jonkun verran vapaavalintaisia sivuaineita, näin vanhalta termiltä. Niin mitä oot Eino mieltä siitä, tämmösestä formaalista tutkintopohjaisesta koulutuksesta ja sitten kaikista tämmösistä koulutuksista, jotka ei johda mihinkään tutkintoon, niin mikä näiden suhde tulevaisuudessa on? Että pysyykö tämä tutkintoon johtava koulutus yhä vastaisuudessa merkittävänä?

Eino: No kyl mä näkisin, että sen täytyy siellä pohjalla olla, että täytyyhän tän järjestelmän johonkin perustua. Mut et sit olen ymmärtänyt niin, että näytöt ja hyväksilukemiset näitä termejä vaan sitten tapahtuu koko ajan kehitystyötä ja tarkastelua, että miten sä pystyt todentamaan osaamises ja miten sä voit hyväksilukea, jos olet tehnyt jotain muuta ja mikä katsotaan sit riittäväksi. Kyl mä ajattelen, et se tutkinto pitää olla siellä pohjalla, koska se takaa sen tietyn yhdenveraisen pohjan ihmisille. Ja luo jonkunlaisen raamin, mut että, missä se on tapahtunut ja miten, millä välineillä ja poikkitieteellisest tai poikkihallinnollisesti tai eri tieteenalojen tai opiskeluteemojen kesken. Niin sitä pitää entisestään kehittää, koska se on myös työelämässä tällä hetkellä se vaatimus. Kapea-alaista osaamista tarvitaan yhä vähemmän, toki sitä tarvitaan tietyissä spesifeissä jutuissa. Mutta yhä enemmän peräänkuulutetaan potentiaalin ja monipuolisen osaamisen perään.

Sakke: Me ollaan useasti Aapelinkin kanssa puhuttu nimenomaan, että tämä yliopisto tai ammattikorkeakoulu ennen kaikkea opettaa ajattelemaan ja ollaan itte perusteltu tavallaan tutkintojen tärkeyttä sillä, että sitten nimenomaan tämmöset spesifit taidot, vaikka nyt tän podcastin teko tai editointi, niin ne on sitte semmosia, mitä pystyy myös ittekin opettelemaan, mut se on ehkä vielä tehokas tapa opiskella ajattelemaan, kun on vaikka tämmösissä muodollisissa tutkinto-ohjelmissa. Ootko samaa mieltä?

Eino: Joo, kyllä se näin menee. Tarvitaan aina se punanen lanka sinne ja sit on kysymys siitä, millä vaihteluvälillä ja kuinka yksilöllisesti asia menee. Ja varsinkin kun peilaa vaikka peruskouluun, jota lähellä tietysti itse työskentelen vieläkin, niin se että oppiminen on paljon muualla ku pelkästään siellä koulussa. Ja joku englannin kieli on siitä oikein hyvä esimerkki, että kuka pystyy sanomaan, kuinka paljon englannin kieltä opitaan enää koulussa ja kuinka paljon muualla?

Sakke: Se on juuri näin. Muistan omilta lukioajoilta, kun silloin kaverit puhu englantia aivan sujuvasti, koska oli ollut erilaisissa pelimaailmoissa. Mutta siirrytään pelimaailmoista hieman tämmöseen julkisemman toimijan opetustarjonnan piiriin eli mitä kansalaisopisto tarjoaa kaupungilla ja miten se tukee sun mielestä parhaiten tämmöstä elinikäistä oppimista?

Eino: Kansalaisopisto on erittäin tärkeä paikka, jos lähdetään vaikka sellasesta teemasta kuin monikulttuurisuus, niin meillä on erittäin merkittävä rooli kotouttamisen tukemisessa ja laajat maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden koulutusohjelmat. Ja sitten tietysti ihan hyvinvoinnista ja terveydestä lähtien tarvitaan kursseja ja muita. Kädentaidoista, monista kansalaisen taidoista, kielistä ja muista, joka sitten erityisesti aikuisopiskelua ja aikuisten oppimista tukee. Sillä on tosi iso merkitys. Jostain kapeasta teemasta, on se sitten vaikkapa veneily tai saaristolaivurikurssi, mutta sitten toisaalta tää vaikkapa monikulttuurisuus ja maahanmuuttajien kotouttamista tukeva koulutus, niin sillä on todella suuri yhteiskunnallinen merkitys.

Sakke: Onko siellä heittää tämmöstä, mikä erityisen hyvin sopis vastavalmistuneelle, tavallaan et minkälainen kurssi sopii ja miten tää tapahtuu? Muistan elävästi, että kaveri on joskus käynyt

tämmösellä mehevät salaatit kurssilla oman tyttöystävänsä kanssa ja tää on ainaki meidän kaveripiirissä ikuinen vitsin aihe, mutta ilmeisen hyödyllinen ollut ja oon ittekin oppinut muutamia appelsiinin kuutioimistekniikoita kaverin toimesta, kun on tämmösellä kurssilla ollut.

Eino: Tuo on aika hyvä esimerkki siitä, että tulee se heräte sitten itsestä tai puolison puolelta, niin siellä on monenlaista osaamisen kehittämistä tarjolla, monenlaisia kursseja, jotka auttaa selviytymään arjessa paremmin tai huolehtimaan siitä hyvinvoinnista vaikkapa ravinnon ja ruoanlaiton kautta. Ja paljon eri liikuntakursseja matalalla kynnyksellä myös erilaisille ryhmillä.

Aapeli: Kyllä. Näiden sanojen myötä voidaan varmaan siirtyä tonne lyhyen kenttäreportaasin pariin, eli jokaisessa jaksossa me ollaan Saken kanssa pikkasen pohjustettu aihetta eli tällä kertaa elinikäistä oppimista ja tällä kertaa lähestyttiin meidän teemaa rakkaan harrastuksen eli pyöräilyn kautta. Ja se on mukava harrastus paitsi silloin, kun pyörä ei toimi eli sitä pitää osata myös korjata, niin mites Sakke tää pyörän korjaus, se nyt ei oo semmonen asia mihin on mitään maisterin tutkintoa olemassa, niin mites sä oot ite tota pyöränkorjausta opiskellut?

Sakke: No kyllähän se on ekana lähteny semmosella suomalaisella asenteella, että mä oon vaan kattonu et, miten tää tässä toimis ja koittanu päätellä. Sitten kun se ei oo mennyt oikein, niin sitten mä oon ottanut YouTuben esille ja kattonu, miten fiksummat kaverit on sitten sen siellä tehneet, on se sitten jarrujen ilmaamisen tekeminen tai vaihtteiden kiristäminen, niin nää on siten YouTuben avulla selätetty nämäkin ongelmat.

Aapeli: Kyllä, ja ymmärtääkseni nykyään tämä YouTube on aika hyvä tapa opiskella lähes mitä tahansa tietoa. Varsinkin kun Lontoon kieltä osaa, niin sieltä kyllä löytyy ohjeet sitten pyörän korjaamiseen ja kaiken maailman tietokonenikkarointiin lähtien.

Sakke: Kyllä ja yks mitä oon paljon hyödyntänyt on myös tämä, että kysyy joltain kokeneemmalta alan harrastajalta. Niin tässäkin tämä trendisana verkostojen hyödyntäminen, niin siinä että kysyy tutulta joka on vähän enemmän sitten pelannut tommosten vehkeiden kanssa, niin se toimii.

Sakke: Mutta pyöristä ei jäädä puhumaan loputtomasti, mutta tietysti tämmönen urheiluaiheinen keventävä kysymys Eino, sanoit että harrastat itse kanssa vähän tämmösiä eksoottisempia urheilulajeja niin haluatko kertoa niistä vähän, että mitä siellä pystyy oppimaan?

Eino: Niin tai olen harrastanut kamppailulajeja nuorempana, nykyisin se on lähinnä kuntoilua silloin tällöin. Mutta jonkun verran on taustaa tuolta soikean pallon eli jenkifudiksen, amerikkalaisen jalkapallon parista ja toki nuorempana ja se jos mikä oli oppimista, koska se tapahtui sekä yksilöllisesti että kollektiivisesti. Vois sanoa näin, että kun haetaan suoritusta ja suorituskkyä ja siellä taustalla on kuitenkin oppiminen joka tähtää siihen, että sä yksilönä tai sitten 11 kenttäpelaajan yhteissuorituksena tekisit parhaan mahdollisen lopputuloksen. Niin se jos mikä on oppimisprosessi, koska siihen liittyy harjottelua ja sanotaan näin et siellä ois myös paljon oppimista, että miten toistetaan ja varioidaan ja tehdään asioita sillä lailla, että joka päivä olisit parempi kuin edellisenä päivänä.

Sakke: Kyllä, varsinkin joukkuelajeissa tämä välitön palaute on... suorastaan siitä vois ottaa kaikki työorganisaatiot mallia, että siellä kyllä tietää, milloin onnistuu tai ei, että se ei jää yleensä huomaamatta.

Aapeli: Näihin kauniisiin sanoihin voitais alkaa pikkuhiljaa päättämään lähetystä, mutta sitä ennen meillä on Eino sulle yksi pyyntö. Eli sulla on nyt tässä kaksi ikuista henkistä opiskelijaa edessä, joten käännetään pallo nyt sulle eli sää saat kysyä meiltä ihan mitä tahansa tähän elinikäiseen oppimiseen liittyvää, jotain semmosta, mikä voisi mahdollisesti hyödyttää sua sun työssä.

Eino: Mä kysyn nyt Aapelilta ensin, että onko joku semmonen asia jonka tunnistaisit että et olisi halunnut oppia.

Sakke: Aika hyvä.

Aapeli: Nyt meni kyllä ihan pasmat sekasin. Jos palataan tähän pyöräasiaan, jos pyörästä menee vaikka vaihteet rikki, niin onhan se suoraan sanottuna paskamainen remontti lähteä niitä korjaamaan ja hirveesti opiskelua ja pitää käyttää paljon aikaa ja rahaa siihen hommaan, mut silti, kun sen saa valmiiksi, niin tuleehan siitä aivan mahtava fiilis, että osaa taas yhden asian enemmän. Joten voisin sanoa tähän, että ei oo yhtään semmoista asiaa, joka on harmittanut että on opiskellut.

Eino: Toi on hyvä pointti, koska varmaan lähtökohtaisesti oppiminen on positiivista ja kysymys on vaan siitä, että käyttääkö oppimaansa ja missä käyttää ja pystyykö sitten myös poisoppimaan. Se on tässä se mielenkiintoinen asia. Mitäs muuta mä kysyisin vielä... mitä olet oppinut tässä näiden podcastien tekemisessä?

Sakke: Aivan erinomainen kysymys. Oon oppinut esimerkiksi sen, että äänet kannattaa tallentaa omille raidoilleen, että se helpottaa huomattavasti editointia. Ensimmäisessä kaudessa pistettiin kaikki kolme mikkiä samalle raidalle ja sitten se oli vähän työläämpää saada editoitua. Nyt kun ne on kaikki omilla raidoilla, niin editointi on huomattavasti helpompaa, saa kaikki taustaäännet pois, jos yhestä mikistä tulee joku vingarhdus, niin se ei sitten pilaa koko raitaa.

Eino: Jes.

Sakke: Mutta näihin tunnelmiin on hyvä päättää tämä. Eino, kiitos vierailusta.

Eino: Joo, kiitos kiitos. Tää oli mielenkiintoista.

Harjun iltasoitto.